

KLÍMA A ENERGETIKA

1. Zarad' zdroje energie do správnej kategórie:

VETERNÁ ENERGIA

JADROVÁ ENERGIA

SLNEČNÁ ENERGIA

GEOTERMÁLNA ENERGIA

UHLIE

ROPA

ZEMNÝ PLYN

ENERGIA Z VÍLN

ENERGIA Z BIOMASY

FOSÍLNE PALIVÁ

OBNOVITELNÉ ZDROJE

2. V boji proti zmene klímy si EÚ a jej členské štáty stanovili spoločné ciele, akým je napríklad prechod z fosílnych palív na čisté obnoviteľné formy energie, zvýšenie energetickej účinnosti a podpora dekarbonizácie priemyselných odvetví. V skutočnosti ide o prvú z hlavných svetových ekonomík, ktorá sa na niečo takéto podujala.

Vieš, koľko krajín EÚ od roku 1990 znížilo svoje emisie skleníkových plynov? Vyplň prázdne miesta:

61 20 23 40

V roku 2018 boli emisie skleníkových plynov v EÚ o ____ % nižšie ako v roku 1990. Hospodárstvo EÚ v rovnakom období naďalej rástlo o ____ %. Preto je EÚ podľa všetkého na dobrej ceste k splneniu svojho cieľa, ktorým je zníženie emisií o ____ % do roku 2020.

Každá krajina na svete však musí znížiť emisie a dosiahnuť klimatickú neutrálnosť (nulovú bilanciu emisií). EÚ a jej členské krajiny sa zaviazali, že do roku 2030 budú emisie ďalej znižovať (na ____ % pod úrovňou v roku 1990) a do roku 2050 dosiahnu klimatickú neutrálnosť.

3. Je to pravda? Porozmýšľaj nad nasledujúcimi tvrdeniami:

Takmer tretina elektrickej energie vo svete v súčasnosti pochádza z obnoviteľných zdrojov energie. **ÁNO / NIE**

V rokoch 1990 až 2016 sa emisie skleníkových plynov znížili o viac ako 20%. **ÁNO / NIE**

Viac ako štyri milióny ľudí v súčasnosti pracujú v tzv. ekologickom odvetví EÚ, čo znamená, že majú pracovné miesta, ktoré pomáhajú zlepšovať energetickú účinnosť a efektívne využívanie zdrojov. **ÁNO / NIE**

EÚ dováža viac než polovicu svojej energie – denne v hodnote približne 700 miliónov EUR – z Ruska. **ÁNO / NIE**

V rokoch 2014 až 2020 EÚ minula štvrtinu svojho rozpočtu na opatrenia súvisiace s klímou. **ÁNO / NIE**

4. V budúcnosti bude mať veľa ľudí ekologické pracovné miesta, pretože EÚ zistila, že je možné znižovať emisie skleníkových plynov a zároveň tým zarábať viac peňazí. Ekologické pracovné miesta prospievajú tak hospodárstvu, ako aj životnému prostrediu a zahŕňajú všetko od alternatívnych palív až po chutné potraviny.

Spoločne sa v triede zamyslite nad rôznymi druhmi ekologických pracovných miest – alebo vymyslite nejaké nové. Tu je zopár nápadov:

- inžinier veterných parkov
- ochranca prírody
- urbanista
- inštalatér solárnych panelov
- odborník na biopalivá

Poznáš niekoho, kto má ekologické pracovné miesto? Je s ním spokojný(-á)?

5. Do akej miery je tvoja trieda energeticky účinná? Často využívame viac energie než potrebujeme, a to najmä vo veľkých budovách, akými sú školy a kancelárie.

Nasledujúci prieskum vykonajte spoločne v triede. Odpovede si starostlivo zapíš.

Osvetlenie

- Koľko žiaroviek je v triede?
- Sú to malé okrúhle žiarovky alebo dlhé svetelné lišty?
- Sú počas vyučovania všetky zažaté?
- Zhasínate ich, keď vychádzate z triedy?

Elektrické spotrebiče

- Koľko elektrických spotrebičov je v triede? Medzi elektrické spotrebiče môžu patriť interaktívne tabule, televízne obrazovky atď.
- Sú aj tieto spotrebiče zapnuté počas vyučovania alebo sú v pohotovostnom režime a zapnú sa, až keď ich potrebujete?

Teplota

- Zmerajte teplotu vzduchu.
 - Odporúčaná teplota vzduchu v interiéri by sa podľa Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO) mala pohybovať v rozsahu 18°C až 20°C – ako je to v tvojej triede? Je medzi teplotu v tvojej triede a odporúčaním WHO veľký rozdiel?
 - Sú v letných mesiacoch ventilátory a/alebo klimatizácia po celý čas zapnuté?
 - Je kúrenie v zimných mesiacoch po celý čas zapnuté?
- a. Pouvažuj nad odpoveďami a spolu s triedou určite známku energetickej účinnosti vašej triedy.
- b. V prípade, že by táto známka mohla byť lepšia, navrhните akčný plán na zlepšenie svojho výsledku. Akými malými zmenami môžete prispieť k zvýšeniu energetickej účinnosti?
- c. Na koho sa môžete obrátiť, ak by ste chceli podniknúť väčšie zmeny, napríklad aj na úrovni celej školy? Zaoberá sa vaša žiacka rada aj otázkami udržateľnosti?
